

**OMAISHOIDON
PALVELUOHJAUS:
OMAISHOIDON TUEN
ERILAISET MUODOT/OHJAUS
JA NEUVONTA**

23.11.2021

OMAISHOIDON TUKI JA SITÄ TUKEVAT PALVELUT

- **Omaishoito**
  - myöntämisperusteet ja maksuluokat
  - vapaan järjestelyt
- Palveluneuvo
- Ateriapalvelu
- Kauppa- ja asiointipalvelu
- Kuljetuspalvelu
- Turva- ja hyvinvointiteknologia
- Päivätoiminta
- Kotihoito
- Palveluseteli

Omaishoidon tuki

- haetaan **kirjallisesti** sitä varten laaditulla hakemuksella
- hoidon- ja avuntarpeen määrittelemiseksi sekä muiden välttämättömien palveluiden tarpeen arvioimiseksi tehdään aina **kotikäynti = arviointikäynti**
- arvioidaan **omaishoidettavalle** tarvittavat palvelut
- selvitetään **omaishoitajalle** kohdistetut hoitopalkkio, lakisääteiset vapaat ja muut omaishoitoa tukevat palvelut
- omaishoidon tukea **voidaan myöntää myös maksuttomina sosiaali- ja terveysterveystoimintoina hoidettavalle**

Asiakasohjauksen työntekijät ja aluejako

Omais- ja perhehoidon koordinaattori

Sarianna Maaranen

puh. 040 359 7210

sarianna.maaranen@essote.fi

Eteläinen alue, Ristiina ja Suomenniemi

palveluohjaajat

Irene Rämö

Noora Romppainen

Merja Orbinsky

Itäinen alue ja Anttola

palveluohjaajat

Johanna Metso

Virpi Uotinen

Päivi Mertanen

pohjoinen alue ja Haukivuori

palveluohjaajat

Sanna Jääskeläinen

Piritta Tuominen

Läntinen alue, Anttola

palveluohjaajat

Tessa Mykkänen

Arja Tirronen

Anneli Tanttu

Hirvensalmi, Mäntyharju ja Pertunmaa

palveluohjaajat

Anne Hiljanen

Minna Turkki

Eveliina Myllys

Juva ja Puumala

palveluohjaajat

Satu Kämäräinen

Sari Asikainen

Anne Reinikainen

Kangasniemi

Palveluohjaajat

Sirpa Tarvonen

Katariina Hokkanen

Omaishoidon tuen maksuluokat ja myöntämisperusteet

Arvioinnissa käytetään asiakkaan tilanteeseen soveltuvia menetelmiä; mm. toimintakykymittari, muistitesti

Minimimaksu 413,45

1 maksuluokka; § 434,44€

hoidettava tarvitsee pääsääntöisesti ympärivuorokautista **hoitoa ja huolenpitoa**. Myös ne hoidettavat, jotka ovat suuren osan päivästä muun kuin omaishoitajan vastuulla tai hoidon sitovuutta vähentää muut päivittäiset palvelut.

2 maksuluokka; 597,99 €

hoidettava tarvitsee **jatkuvaa ympärivuorokautista** hoitoa ja huolenpitoa. Kotihoito sitoo omaishoitajan pääsääntöisesti kokopäiväisesti ja kokoaikaisesti. Hoidettava voi olla omaishoitajan jaksamista tukevilla palveluissa.

Omaishoidon tuen maksuluokat ja myöntämisperusteet

3a maksuluokka; 837,79 €

hoidettava tarvitsee **jatkuvaa ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa**. Maksetaan esim. silloin, kun hoidettava siirtyy ympärivuorokautisesta hoidosta kotihoitoon tai omaishoitaja hoitotyön vuoksi ja ympärivuorokautisiin palveluihin sijoittumisen välttämiseksi **jää pois ansiotyöstä** ja/tai ei voi olla hoitotyön vuoksi työmarkkinoiden käytettävissä.

3b maksuluokka; 1088,20 €

hoidollisesti raskaassa siirtymävaiheessa, esimerkiksi **saattohoitovaiheessa**.

Omaishoitajan lakisääteinen vapaa

- **lakimuutos 1.7.2016 alkaen**
lakisääteinen vapaa-oikeus **kaikilla** omaishoitajilla
- **2 tai 3** vapaavuorokautta kuukaudessa
- voidaan osittaa vuorokautta lyhemmäksi, ts. tunteja vuorokaudessa
- lakiin sisältyy myös **omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset**
- **valmennukset ja koulutus 1.1.2018 ->**

Omaishoitajan lakisääteinen vapaa Jaksohoito

- omaishoitajan vapauttamiseksi hoitotyöstä
- etukäteen sovituksi määräajaksi
- tavoitteena on ylläpitää asiakkaan toimintakykyä
- tuetaan omaishoidon tuen piirissä olevien omaishoitajien sekä tuen ulkopuolella olevien omaisten jaksamista
- Mikkelissä: Arviointi- ja jaksohoitoyksikkö , Saimaanharjun palvelukeskus, Ristiinan Vaarinsaari, Anttolan palvelukeskus, Haukivuoren palvelukeskus,
- Mäntyharjulla: Ruskahovi
- Hirvensalmella: Heikinkoti, Aininkoti
- Pertunmaalla: Rinnehovi
- Kangasniemellä: Palvelukeskus Mäntykangas
- Palvelusetelillä eri palveluntuottajilta (erillinen palvelutuottajaluettelo)

Omaishoitajan lakisääteinen vapaa Toimeksiantosopimus

- sijaishoitajana voi toimia **omaishoitajan valitsema**, perheelle läheinen henkilö; ystävä, tuttava, sukulainen, naapuri, ko. hoitotehtävään soveltuva henkilö, joka on iältään vähintään 18v.
- sijaishoitajan palkkio on 88,91e/vrk, joka on veronalaista tuloa.
- sijaishoitajan kanssa tehdään toimeksiantosopimus.
- toimeksiantosopimus ei sisällä muita hoidettavan hoitoon liittyviä kuluja, kuten esim. matkakorvauksia, ateriakorvaus tms.

Omaishoitajan vapaa Perhehoito

- henkilön **hoidon ja huolenpidon järjestämistä** perhekodissa.
- kunta hyväksyy perhehoitajan ja kodin soveltuvuuden perhehoitotehtävään ja valvoo perhehoitoa
- kunta perii asiakkaalta asiakasmaksulaissa säädetyn asiakasmaksun.
- sopii ikäihmisille, jotka pärjäävät kevyemmässä hoivapaikassa, esimerkiksi lievästi tai keskivaikeasti olevat muistisairaat ja omaishoidettavat.
- perhehoitoa järjestetään ikäihmisen **yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan perustuen** ja suunnitelma tehdään **yhteistyössä** asiakkaan, omaisen, perhehoitajan ja palvelusta vastaavan tahon kanssa.

Ateriapalvelu

- pyritään järjestämään kotihoidon tukemiseksi tai omaishoitoperheille
- ateriapalvelun asiakkuus edellyttää aina palveluntarpeen arviointia.
- ateriapalvelua voidaan myöntää myös tilapäisesti esimerkiksi sairaalasta kotiutumisen jälkeen
- 2018 alusta otettu käyttöön ateriapalvelun palveluseteli, tuloraja 1270 €/kk Palvelusetelin arvo on 3€/ateria. Ateriat tuodaan kotiin.
- vaihtoehtona **Menumat** –ateriapalvelu, jossa ei tulorajaa eikä edellytetä kotihoidon palveluita. Menumat: 10,00 euroa/ ateria

www.essote.fi/lomakkeet/vanhus-vammaispalvelujen-lomakkeet/

Kuljetuspalvelu

- **Vammaispalvelulain** mukainen vaikeavammaisten kuljetuspalvelu, jolla turvataan vaikeimmin vammaisille henkilöille kohtuulliset liikkumismahdollisuudet samoin kustannuksin kuin muille kansalaisille.
- **Sosiaalihuoltolain** mukaista kuljetuspalvelua voidaan myöntää 65-vuotta täyttäneelle henkilölle, jolla on ikääntymisen ja sairauksien vuoksi pitkäaikaisia liikkumisvaikeuksia.
- Palvelun myöntämisperusteissa on huomioitu erityisesti omaishoitoperheet
- Palvelu on määrärahasidonnainen ja siinä on tulo- ja varallisuusharkinta

Kauppa- ja asiointipalvelu

- järjestetään kotihoidon tukemiseksi kotihoidon asiakkaille, mikäli asiakas ei itsenäisesti tai läheistensä turvin pysty huolehtimaan kauppa-, apteekki tai pankkiasioinneista
- kauppapalvelu toteutetaan kotihoidon ja yksityisen palveluntuottajan yhteistyönä, ostopalveluna tai vaihtoehtoisesti asiakas voi ostaa palvelun kokonaisuudessaan valitsemaltaan palveluntuottajalta
- kauppa-asioinneista peritään 9,50 € maksu/ käynti
- saattajapalvelua järjestetään pääosin omaisten ja vapaaehtoisten turvin.

Essoten turvapalvelut

- tavoitteena tukea ja mahdollistaa asiakkaan turvallinen kotona asuminen ja avun saaminen
- asiakkaaksi turvapalveluihin:
asiakas täyttää hakemuksen, lähettää turvapalveluihin
(hakemus löytyy www.essote.fi → lomakkeet → vanhus- ja vammaispalvelujen lomakkeet)
- yhteydenottopyyntö suoraan asiakkaalta/omaisilta: varmistetaan aina ensin onko palvelutarpeen arviointi tehty (turvapalvelujen kriteerit, toimintakyvyn muutos, ei tarvitse olla kotihoidon asiakas)
- **maksut:** turvapuhelin 35 €/kk (sis. asennuksen ja huollot), lisälaitte (ovihälytin, kaatumishälytin, palovaroitin) 9€/kk/laitte, lisäranneke (puolisolle) 5 €/kk, auttajakäynti 12 €/kerta
- Miten hälyttäminen tapahtuu:
  - turvahälytys → hälytys yhdistyy hälytyskeskukseen (vrt. hätäkeskus), puheyhteys avautuu automaattisesti → päivystäjä arvioi avuntarpeen kiireellisyyden ja välittää tiedon auttajataholle ja sulkee puhelun → auttaja saapuu
- auttajina toimii ensisijaisesti kotihoito, yöllä yöhoito tai sopimusauttaja (pelastustoimi)
- kadonneista laitteista laskutetaan laitetoimittajan hinnaston mukaan

Hektori – arkitekologian esittelytila

- sijaitsee Omatorilla tuloaulassa, esittelyjä ilman ajanvarausta (kysy infosta lisää)
- esillä hyvinvointiteknologiaa eli erilaisia arkea helpottavia apuvälineitä ja laitteita, joita saa tavallisista kaupoista, apuvälinemyymälöistä ja/tai Essoten palveluista
- mahdollisuus tutustua mm. turvapalvelujen laitteisiin
- ohjausta ja neuvontaa (ei myydä, vuokrata tai lainata mitään)
- Hyvinvointiteknologiaohjaaja
p. 044 7944935

Päivätoiminta

- **ennaltaehkäisevää ja kuntoutumista tukevaa toimintaa**, jolla edistetään pääasiassa ikääntyneiden henkilöiden toimintakykyä, henkistä vireyttä ja sosiaalisia suhteita.
- järjestetään kaikilla Essoten hyvinvointialueilla
- sisältää kuntouttavan toiminnan ja tukipalvelut: kuljetus-, aterialue- ja hygieniapalvelut
- lisäksi yksityisten palveluntuottajien tarjoamat palvelut, vaihtelevat hyvinvointialueittain
- myös vaikeavammaisten päivätoimintaa

Päivätoiminta

Kiiskinmäen päiväkeskuksen muistiryhmä, Päiväpirtti

- diagnosoitu muistisairaus, keskivaikea tai vaikea
- tavoitteena edistää ja ylläpitää muistisairaahan henkilön toimintakykyä ja hyvinvointia sekä tukea omaishoitajaa läheisensä huolenpitotyössä
- sisältää aamupalan, lounaan, päiväkahvin, edestakaisen kuljetuksen, ryhmätoiminnan sekä tarvittaessa hygieniapalvelun.
- 24,50 €/ kerta, molemmat päivätoiminnat

Aija Laasonen, päivätoiminnan esimies
p. 044 794 5725, aija.laasonen@essote.fi

Kotihoito

- perustuu aina asiakkaan **palvelutarpeen arviointiin**
- ensisijaisesti tukipalveluiden avulla, mikäli ne ovat riittämättömiä turvaamaan asiakkaan kotona selviytymistä, tarjotaan asiakkaalle muita kotihoidon palveluita
- **toimintakyvyn ja omatoimisuuden tukeminen** ovat palveluiden keskeisinä periaatteina
- palvelutarpeen vakiintuessa
  - laaditaan **hoito- ja palvelusuunnitelma**, jossa määritellään tarkemmin järjestettävät palvelut
  - määritellään sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistaman taksan mukaiset maksut järjestetyistä palveluista

Palveluseteli

- voidaan myöntää, jos henkilön avuntarve ja kokonaistilanne täyttää määritellyt myöntämisperusteet
- perustuu aina **palvelutarpeen arviointiin**
- käyttö on **asiakkaalle vapaaehtoista** ja halutessaan asiakas voi valita Essoten järjestämän palvelun. Asiakkaalla ei myöskään ole ehdotonta oikeutta saada palveluseteliä.
- Essotessa käytössä mm.
  - lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun palveluseteli
  - kotihoidon (säännöllinen/tilapäinen) palveluseteli
  - omaishoitajan lakisääteisen vapaan palveluseteli
  - ateriapalvelun palveluseteli
  - rintamaveteraaneille kotiin vietävien avopalvelujen palveluseteli
  - palveluasumisen (tavallinen/tehostettu) palveluseteli.

OHJAUS JA NEUVONTA

Omaishoitajien kanssa yhteistyössä kehitetään uusia tapoja ohjaukseen. Omaishoitajille lähetetyn kyselyn perusteella tukea tarvitaan mm. apuvälineiden käyttöön sekä ohjaukseen

Ohjevideot on toteutettu yhteistyössä Essoten hyvinvointiteknologiaohjaajan, kotikuntoutuksen fysioterapeutin, Kiiskinmäen päiväkeskuksen fysioterapeuttien ja asiakkaiden kanssa

Suunnittelu ja käsikirjoitus:

Geronomiopiskelijat Virpi Tasa ja Päivi Tikkanen (XAMK)

Kuvaus: Minna Heikkinen 2021.

OHJAUKSEN JA NEUVONNAN TUEKSI

Omaishoitajien, läheisten ja ammattilaisten ohjauksen tueksi on uusia ohjausvideoita katsottavissa www.essote.fi/omaishoito

Apuvälineet:

<https://dreambroker.com/channel/jr8nye54/mn9hdbnm>

Avustaminen:

<https://dreambroker.com/channel/jr8nye54/daq80f80>

Lihaskoivu ja tasapaino:

<https://dreambroker.com/channel/jr8nye54/gexkd70k>

Palveluneuvo

- Sosiaalipalvelujen palveluohjausyksikkö, keskitetty asiakasohjaus Omatorilla Porrassalmenkatu 21, tiedustelut ja yhteydenotot: puh. **015 211 557 (ark 9-15)**
- palvelutarpeen arviointi, palveluohjaus, palvelusuunnitelmat, päätökset sekä arviointi ja seuranta
- mm. vammais- ja vanhuspalvelut, asumispalvelut , tukipalvelut, veteraanien kotiin annettavat palvelut sekä päihde- ja mielenterveysasiakkaiden työtoiminta ja asumispalvelut

Kiitos mielenkiinnosta.
Kysymyksiä...?